

ปาฐกถาธรรม

ทางไปสวรรค์รก - ทางไปนรกเตียน

พระเทพญาณมงคล (เสริมชัย ชยมงฺคโล) เจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม

ทางไปสวรรค์รก
ทางไปนรกเตียน

โดย พระเทพญาณมงคล
(เสริมชัย ชยมงฺคโล ป.ธ.๖)
เจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม
อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
วันอาทิตย์ ที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๓
เวลา ๐๘.๐๐ น.

เจริญสุข/เจริญพร ญาติโยมสาธุชนทุกท่าน วันนี้อาตมภาพก็ได้มาพบกับท่านผู้ฟังอีกเช่นเคย ในรายการปาฐกถาธรรมทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ทุกวันอาทิตย์ สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน รายการวันนี้อาตมภาพจะได้กล่าวถึงคำพังเพยแต่โบราณว่า **"ทางไปสวรรค์รก - ทางไปนรกเตียน"**

คำพังเพยแต่โบราณนี้ หมายความว่า ความดีนั้นคนชั่วทำได้ยาก ส่วนความชั่วนั้นคนชั่วทำได้ง่าย นี้เป็นลักษณะของคนชั่ว ซึ่งเป็นตรงกันข้ามกับคนดี กล่าวคือ ความดีนั้น คนดีทำได้ง่าย ส่วนความชั่วนั้น คนดีทำได้ยาก เพราะฉะนั้น คำพังเพยแต่โบราณนี้ จึงหมายเฉพาะลักษณะของคนชั่ว คือ ใช้สำหรับแสดงลักษณะของคนชั่วโดยสันดาน ซึ่งมี

ลักษณะที่เป็นตรงกันข้ามกับคุณลักษณะของคนดี คนมีศีลมีธรรม และ/หรือพระอริยะเจ้าทั้งหลาย ในสมัยที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่นั้น เมื่อได้ทรงทราบถึงพฤติกรรมอันชั่วช้าของพระเทวทัตที่คิด – พูด – และกระทำ ให้สงฆ์แตกแยกกัน เรียกว่า สังฆเภท คือ การทำลายสงฆ์ ที่ท่านพระอานนท์ ได้กราบทูล ให้ทรงทราบแล้ว ก็ได้ทรงเปล่งอุทาน (ขุ. อุ. ๒๕/๑๒๔/๑๖๗–๑๖๘) ว่า

"สุกรํ สาธุนา สาธุ สาธุ ปาเปน ทุกฺกรํ
ปาปํ ปาเปน สุกรํ ปาปมริเยหิ ทุกฺกรนฺติ"

แปลความว่า "ความดี คนดีทำได้ง่าย ความดี คนชั่วทำได้ยาก ความชั่ว คนชั่วทำได้ง่าย ความชั่วพระอริยเจ้าทั้งหลายทำได้ยาก"

ความประพฤติอย่างไร เรียกว่า "ความดี" ความประพฤติอย่างไร เรียกว่า "ความชั่ว" นั้น คนส่วน ใหญ่โดยทั่วไป ก็รู้จักกันดีพอสมควร แต่ความดีความชั่วนั้น มีมากมายหลายอย่าง หลายชั้น คือ มีทั้งชั้นหยาบ ชั้นกลาง และชั้นละเอียด อันชนทั้งหลายมีสติปัญญาอันเห็นแจ้งรู้แจ้งไม่เท่าทัน มีทิฏฐิ คือ ความเห็น แตกต่างกันและเพราะเหตุนั้น จึงมีความประพฤติปฏิบัติทางกาย ทางวาจา และทาง ใจ คือ เจตนาความคิดอ่าน ที่ดีบ้าง ที่ชั่วบ้าง ไม่เหมือนกัน

"ความดี" คือ ความประพฤติปฏิบัติทางกาย ทางวาจา และทาง ใจ ที่เรียบร้อยดี ไม่มีโทษ และที่ก่อ ให้เกิดประโยชน์ คือ ความเจริญและสันติสุข ทั้งแก่ตนเองและทั้งแก่ผู้อื่น ที่อยู่ร่วมกัน ในสังคม โบราณท่านจึงเปรียบว่า "ทางไปสวรรค์" ซึ่งหมายเอาทางไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุข ในชีวิตเหมือนอยู่ ในสวรรค์ พระท่านเรียกความประพฤติปฏิบัติที่ดีอย่างนี้ว่า "บุญ-กุศล" คำว่า "บุญ" ท่านก็หมายถึง คุณความดีนั้นแหละ ซึ่งเป็นเครื่องชำระจิต ใจ ให้บริสุทธิ์ผ่อง ใสจากกิเลส ส่วนคำว่า "กุศล" นั้น ก็แปลว่า "คุณความดี" นั่นเอง เพราะเหตุนั้นบางทีจึง ใช้ควบคู่กันว่า "บุญกุศล" ก็คือ คุณความดีเป็นเครื่องชำระจิต ใจ ให้บริสุทธิ์ผ่อง ใส เมื่อ ใครประพฤติปฏิบัติแล้ว ย่อมได้รับผลเป็นความเจริญและสันติสุข ในชีวิต ดังที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัส (ขุ. ธ. ๒๕/ /๓๐) ไว้ว่า "สุโข ปุญฺญสฺส อุจฺจโย" แปลความว่า "การสั่งสมขึ้นซึ่งบุญ นำสุขมา ให้"

บุญกุศลหรือคุณความดีนี้ เมื่อบุคคลประพฤติปฏิบัติได้แก่กล้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป ชื่อว่า "บารมี" คือ คุณความดีอย่างยิ่งยวด เมื่อผู้บำเพ็ญบารมีแก่กล้ายิ่งขึ้นไปอีก ชื่อว่า "อุปบารมี" และผู้บำเพ็ญอุปบารมีแก่กล้ายิ่งขึ้นไปอีกถึงความแก่กล้าอย่างที่สุด ชื่อว่า "ปรมัตถบารมี" ต่อไปตามลำดับ เมื่อได้กระทำคุณความดีที่แก่กล้ามากขึ้นถึงขั้นเป็น บารมี - อุปบารมี และปรมัตถบารมี มากขึ้นเพียงไร ย่อมเป็นพลังกล้าแข็ง ให้ผู้นั้นสามารถปฏิบัติธรรมถึงความบรรลุมรรค ผล นิพพาน ที่สิ้นสุดแห่งทุกข์ และที่เป็นบรมสุข อย่างถาวร ได้มากขึ้นพียงนั้น

คนดีนั้นย่อมมองเห็น คือ รู้แจ้งชัด "คุณความดี" โดยความเป็นความดี และย่อมเห็นความชั่วโดยความเป็นความชั่วตามที่เป็นจริง ประการ ๑ ย่อมมีสัมมาทิฏฐิ คือ ความเห็นชอบว่า ความดีย่อมนำไปสู่ความเจริญและสันติสุข ส่วนความชั่วเป็นทางนำไปสู่ความเสื่อม เป็นโทษ ความทุกข์เดือดร้อนทั้ง ในภพนี้และ ในภพ

หน้า ประการ ๑ ท่านจึงตัดสินใจเลือกประพฤติปฏิบัติแต่คุณความดี ไม่กระทำความชั่ว นี้อีกประการ ๑ เพราะเหตุนั้น สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงตรัสว่า “ความดี คนดีทำได้ง่าย ส่วนความชั่ว พระอริยเจ้าทำได้ยาก”

คำว่า “พระอริยเจ้า” นั้นหมายถึง ผู้ประเสริฐ ผู้เจริญแล้ว ผู้ไกลจากข้าศึกคือกิเลส ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ สูงพ้นความดีในระดับโลกิยะ ถึงความบรรลุมรรค ผล นิพพาน ที่สิ้นสุดแห่งทุกข์ และที่เป็นบรมสุข ตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้ มีอยู่ ๔ ชั้นด้วยกัน คือ

พระโสดาบันบุคคล ท่านผู้ละสังโยชน์ คือ กิเลสเครื่องร้อยรัดใจให้ติดอยู่กับโลกได้ ๓ ประการ คือ สักกายทิฏฐิ ความเห็นผิดว่า สังขารทั้งหลายเป็นตัวตน ๑ วิจิกิจฉา ความลังเลสงสัยในข้อปฏิบัติให้ถึงความพ้นทุกข์ได้ ๑ สีลัพพตปรามาส ความถือมั่นในศีลพรตที่ผิด คือ ไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ อีก ๑ พระโสดาบันบุคคลท่านละสังโยชน์เบื้องต่ำ ๓ ประการนี้ได้ และเป็นผู้เที่ยงต่อการบรรลุพระอรหัตตผล

พระสกทาคามีบุคคล ท่านผู้ละสังโยชน์เบื้องต่ำ ๓ ประการได้ แล้วยังกระทำกิเลสข้อ กามราคะ คือ ความติดใจในกามคุณ และปฏิฆะ คือ ความขัดใจให้เบาบางลงได้อีกโสดหนึ่ง

พระอนาคามีบุคคล ท่านผู้ละสังโยชน์เบื้องต่ำอีก ๒ คือ กามราคะ ความยินดีพอใจอยู่ในกามคุณ ๑ และปฏิฆะ คือ ความขัดเคืองใจ ๑ ได้โดยเด็ดขาด รวมเป็นละสังโยชน์เบื้องต่ำได้ทั้งหมด ๕ ข้อ

พระอรหันตบุคคล ท่านผู้ละสังโยชน์เบื้องสูงได้อีก ๕ ข้อ คือ รูปราคะ คือ ความติดใจในรูปธรรมอันประณีต ๑ อรูปราคะ คือ ความติดใจในอรูปธรรม ๑ อุทธัจจะ ความฟุ้งซ่าน ๑ มานะ ความถือตัวว่าเป็นนั่นเป็นนี่ ๑ และ อวิชชา คือ ความไม่รู้สัจจธรรมตามที่เป็นจริง ๑ ได้ รวมเป็นละสังโยชน์ ๑๐ ข้อ ได้โดยเด็ดขาด

สำหรับพระอรหันตบุคคลนั้น มีตั้งแต่พระอรหันตสาวกพระพุทธเจ้า ๑ พระอรหันต์ปัจเจกพุทธเจ้า พระผู้ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ แต่มิได้สอนผู้ใด ๑ และพระอรหันต์สัมมาสัมพุทธเจ้า พระผู้ตรัสรู้เองโดยชอบแล้วสั่งสอนผู้อื่น ๑

พระอริยเจ้าทั้ง ๔ ชั้นนี้แหละ ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงว่า “ความชั่วพระอริยเจ้าทำได้ยาก” และที่ได้ทรงแสดงว่า “ความดี คนดีทำได้ง่าย” นั้น คำว่า “คนดี” นั้นทรงหมายถึง “ กัลยาณชน” คือ คนดี มีศีลมีธรรม นับตั้งแต่ที่ยังไม่ถึงขั้นบรรลุคุณธรรมเป็นพระอริยเจ้าขึ้นไป จนถึงพระอริยเจ้า ผู้บรรลุมรรค ผล นิพพานแล้วทั้งหลายนั่นเอง

“กัลยาณชน” คือ คนดี นั้นหมายถึง ผู้ทรงคุณธรรม คือ ผู้มีศีลมีธรรมขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ชื่อว่า “มนุษยธรรม” จึงเป็นผู้ประเสริฐกว่าสัตว์เดรัจฉาน ได้แก่ ผู้ทรงเบญจศีล และ เบญจกัลยาณธรรม เป็นอย่างต่ำ และ/หรือ เป็นผู้เว้นอกุศลกรรมบถ ๑๐ เว้นจากอบายมุข และเป็นผู้ปฏิบัติอยู่ในกุศลกรรมบถ ๑๐ เป็นต้น

ผู้ทรง "เบญจศีล" คือ ผู้ปฏิบัติหรือประพฤติตนอยู่ในศีล ๕ ได้แก่ เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ๑ เจตนางดเว้นจากการลักฉ้อ หรือประกอบอาชีพโดยมิชอบ ๑ เจตนางดเว้นการประพฤติผิดในกาม ๑ เจตนางดเว้นจากการกล่าววาจาเป็นเท็จ ๑ และเจตนางดเว้นจากการเสพสิ่งเสพติดมึนเมาให้โทษ เป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ๑

ผู้ทรง "เบญจกัลยาณธรรม" คือ ผู้ทรงคุณธรรมของคนดี ๕ ข้อตรงกันข้ามกับความประพฤติผิดศีล ได้แก่ ความมีเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ๑. การประกอบสัมมาอาชีวะ ไม่คดโกง หรือหลอกลวงเขาเลี้ยงชีวิต และรู้จักเสียสละหรือบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ตามสมควรแก่ฐานะของตน ๑ มีความสันโดษในคู่ครองของตน มีความสำรวมในกาม ๑. มีสัจจะ คือ ความจริงใจ ๑. และมีสติสัมปชัญญะด้วยปัญญาอันเห็นชอบ ว่าทางนี้เป็นทางเจริญและสันติสุขอันควรดำเนิน และว่าทางนี้เป็นทางเสื่อม เป็นทางให้เกิดโทษและความทุกข์เดือดร้อน อันควรงดเว้น ๑ ดังตัวอย่าง เช่น ผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกต่างๆ โดยวิธีการสุจริต ไม่ซื้อเสียง ไม่คดโกงการเลือกตั้ง อย่างนี้ชื่อว่า ผู้มีกัลยาณธรรม ข้อ ประกอบสัมมาอาชีวะ และข้อ มีสัจจะความจริงใจ ดังนี้เป็นต้น

ผู้งดเว้นอกุศลกรรมบท ๑๐ คือ ผู้งดเว้นกายทุจริต ๓ ได้แก่ เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ๑ เจตนางดเว้นจากการลักฉ้อ หรือประกอบอาชีพโดยมิชอบ ๑ และเจตนางดเว้นจากความประพฤติผิดในกาม ๑ ผู้งดเว้นวจีทุจริต ๔ ได้แก่ เจตนางดเว้นการกล่าววาจาหรือแสดงอาการเป็นเท็จ ๑ เจตนางดเว้นการกล่าววาจาหยาบคาย ๑ เจตนางดเว้นการกล่าววาจายุแยกให้แตกสามัคคี ๑ เจตนางดเว้นการกล่าววาจาเหลวไหลไร้สาระ ๑ และ ผู้งดเว้นมโนทุจริต ๓ ได้แก่ ไม่โลภจัด ไม่ตัณหาราคะจัด ๑ ไม่โทสะกล้าถึงอาฆาต พยาบาทจองเวร ๑ และไม่หลงมัวเมาจนไม่รู้บาป – บุญ คุณ – โทษ ตามที่เป็นจริง ๑

ผู้งดเว้นหรือผู้ห่างไกลจากอบายมุข ๖ อันเป็นทางแห่งความฉิบหายเสียได้ ได้แก่ ผู้งดเว้นจากความเป็นนักเลงผู้หญิง/(ผู้หญิง)เป็นนักเลงผู้ชาย ๑ จากการเป็นนักเลงสุรายาเสพติด ๑ จากการเป็นนักเลงการพนัน ๑ จากการติดเที่ยวกลางคืน ๑ จากการคบคนชั่วเป็นมิตร ๑ และผู้งดเว้นจากความเกียจคร้านในหน้าที่กิจการงาน ๑

ผู้ปฏิบัติอยู่ในกุศลกรรมบถ ๑๐ ก็คือ ผู้ประพฤติปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ อันเป็นตรงกันข้ามกับอกุศลกรรมบถ ๑๐ นั้นเอง ได้แก่ ผู้มีจิตเมตตากรุณาต่อผู้อื่น รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ๑ ประกอบอาชีพโดยสุจริต ไม่คดโกงเขา ๑ มีความสันโดษในคู่ครองของตน และรู้จักสำรวมในกาม ๑ กล่าวแต่วาจาที่เป็นจริง ๑ กล่าวแต่วาจาที่ไพเราะอ่อนหวาน ๑ กล่าวแต่วาจาสมานไมตรี ๑ และกล่าวแต่วาจาสุภาษิต คือ ถ้อยคำที่ดี ที่มีสาระประโยชน์ ๑ ไม่โลภจัด ไม่เห็นแก่ตัวจัด ไม่ตัณหาราคะจัด ๑ ไม่โกรธจัดจนถึงพยาบาท อาฆาต จองเวร ๑ และไม่หลงจนไม่รู้บาป – บุญ คุณ – โทษ ตามที่เป็นจริง ๑

"ความดี" ในระดับ "มนุษยธรรม" นี้ขึ้นไป นับเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานของกัลยาณชนคนดีอันประเสริฐนับตั้งแต่ยังไม่ถึงขั้นคุณธรรมของพระอริยบุคคลขึ้นไป แม้คุณความดีระดับนี้ คนดีทำได้ง่าย แต่คนชั่วกลับ

ทำได้ยาก ทั้งๆ ที่คุณธรรมระดับนี้ขึ้นไปนั้น ย่อมนำไปสู่ความเจริญและสันติสุข ในชีวิตได้ดีพอสมควรแก่ฐานะ แต่คนชั่วทำไม่ได้ โบราณท่านจึงกล่าวว่า “ทางไปสวรรค์รก” สำหรับคนชั่วหรือคนพาลปัญญาโฉดเขลาทั้งหลาย

ส่วน “ความชั่ว” คือความประพฤติปฏิบัติที่ไม่ดี ไม่ชอบด้วยทำนองคลองธรรม และกฎหมายของบ้านเมือง และไม่ชอบด้วยขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีของสังคม อันเป็นความประพฤติปฏิบัติที่เป็นไปในทาง. ตรงกันข้ามกับความดี ได้แก่ ความประพฤติผิดศีล ตั้งแต่ศีล ๕ ขึ้นไป อกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้แก่ กายทุจริต ๓ วจีทุจริต ๔ และมโนทุจริต ๓ และความหลงมัวเมาติดอยู่ในอบายมุข คือ ข้อปฏิบัติอันเป็นปากทางแห่ง. ความฉิบหาย ๖ อย่าง อันพึงงดเว้น ที่สาธุชนคนดีหรือบัณฑิตผู้มีสติปัญญาอันเห็นชอบ และ/หรือที่พระอริยเจ้าท่านไม่ประพฤติปฏิบัติกัน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั่นเอง ความชั่วเหล่านี้เมื่อประพฤติปฏิบัติไปแล้ว ย่อมเป็นทางนำไปสู่ความเสื่อมแห่งชีวิต ให้ถึงความเป็นโทษ เป็นความทุกข์เดือดร้อน ได้ในภายหลัง ทั้งในภพชาติปัจจุบันและในสัมปรายภพ คือ ภพหน้าต่อ ๆ ไป

แม้ความชั่วดังกล่าวให้ผลอย่างนี้ คนชั่วหรือคนพาลปัญญาโฉดเขลาทั้งหลายกลับทำได้ง่าย เพราะคนพาลคนชั่วนั้น ย่อมไม่เห็นโทษโดยความเป็นโทษตามที่เป็นจริง เขาจึงปฏิบัติชั่วได้ง่าย และนำตัวไปสู่ความทุกข์เดือดร้อนอยู่เสมอ โบราณท่านจึงกล่าวว่า “ทางไปนรกเตียน” คำพังเพยนี้สำหรับคนชั่วหรือคนพาลปัญญาโฉดเขลาทั้งหลายเท่านั้นเอง

ความประพฤติปฏิบัติที่ไม่ดี ไม่ชอบด้วยทำนองคลองธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมายบ้านเมือง และไม่ชอบด้วยขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีของสังคม อันให้ผลแก่ผู้ประพฤติปฏิบัติเช่นนั้น เป็นความเสื่อม เป็นโทษเป็นความทุกข์เดือดร้อนในชีวิตเหล่านี้ มีปรากฏให้เห็นมากมายในสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งชนทั้งหลายมุ่งแต่พัฒนาความเจริญทางด้านวัตถุ เพื่อสนองความสุขสบายทางกาย ชื่อว่า “สามิสสุข” คือ ความสุขที่อิงอามิส ให้สุขสบายด้วยการไขว่คว้า แสวงหาเพื่อให้ได้มีไว้ในครอบครอง ให้ได้ดู – ได้เห็น ให้ได้ยิน – ได้ฟัง ให้ได้ลิ้มรส และให้ได้สัมผัส แต่รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งสัมผัสทางกาย ที่น่ากำหนัดยินดี แล้วก็หลงเพลิดเพลินติดอยู่แต่ในสามิสสุขอันไม่ยั่งยืนนั่นแหละ โดยมิได้รับการพัฒนาทางจิตใจ ให้รู้แจ้งสภาวะของธรรมชาติตามที่เป็นจริง ให้เห็นสัจจธรรมตามที่เป็นจริงว่า ความยึดถือ “สามิสสุข” ด้วยตัณหาและทิฏฐิ คือ ความหลงผิดว่าเป็นแก่นสารสาระในความเป็นตัวตน บุคคล เรา – เขา ของเรา - ของเขา เหล่านี้เป็นความทุกข์ และว่า กิเลส ตัณหา อุปาทาน อันเป็นเหตุนำเหตุหนุนให้คิดผิด มีความเห็นผิด จึงพูดผิด กระทำกรรมอันผิด ๆ จากทำนองคลองธรรม และกฎหมายของบ้านเมือง หรือหลงติดอยู่ในอบายมุข เช่นนั้น ที่รวมเรียกว่า เป็นความชั่วนั่นแหละเป็นเหตุปัจจัย หรือเป็นทางให้เกิดความทุกข์เดือดร้อน ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นในสังคม นับตั้งแต่สังคมย่อย คือสังคมในครอบครัว ไปจนถึงสังคมใหญ่ คือประเทศชาติ ให้เดือดร้อนกันไปทั่ว ทั้งนี้เพราะการแสวงหาสามิสสุข คือ ความสุขที่อิงอามิส ที่น่ากำหนัดยินดี ด้วยอำนาจกิเลส ตัณหา อุปาทาน นั้น เมื่อได้มาสมใจ ก็รู้สึกเป็นสุขเสียเหลือเกิน แต่ก็ต้องแบกภาระน้อยใหญ่ทั้งปวง เพื่อทำนุบำรุงรักษาไว้ให้อยู่ในครอบครองของตนนานๆ แล้วยังต้องหวงแหน และ/หรือหึงหวง ห่วงใยสารพัด นี่เป็นความทุกข์หนักทั้งกายและใจ

ถ้าแสวงหาแล้วไม่ได้ หรือว่า ได้มาแล้วต้องพลัดพรากจากไป ก็เป็นทุกข์โทมนัสหนักยิ่งขึ้นไปอีก เพราะธรรมดาของสังขารทั้งปวง เป็นสภาพไม่เที่ยง (อนิจฺจํ) ทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้นาน เมื่อยึดถือด้วยตัณหาและทิฏฐิ แล้วเป็นทุกข์ (ทุกฺขํ) และลงท้ายต้องแตกสลายหมดสภาพเดิมของมันไปหมดสิ้น ไม่มีอะไรเป็นแก่นสารสาระในความเป็นตัวตนของใครๆ ที่เที่ยงแท้ถาวรแต่ประการใดเลย (อนตฺตา) แม้แต่ตัวเองก็ยังรักษาไว้ไม่ได้ ต้องแตกสลายหมดสภาพเดิมของมันไปหมด ไม่เหลืออะไรไว้ เป็นอะไรของใครเลย แล้วจะไปมีอะไรเป็นของใคร ที่เที่ยงแท้ถาวรได้จริงเล่า

เมื่อคนพาลปัญญาโฉดเขลา ไม่รู้จักสัจจธรรมอย่างนี้ จึงหลงคิดผิด มีความเห็นผิดๆ หรือหลงค่านิยมผิดๆ จึงหลงประพฤติผิดๆ ชื่อว่า “ความชั่ว” จึงได้รับผลเป็นความเสื่อม เป็นความทุกข์เดือดร้อนในชีวิตมากมายในสังคมอยู่ในปัจจุบันนี้ และยังเป็นเหตุปัจจัยหรือเป็นปัญหาให้สังคมน้อยใหญ่ ต้องเดือดร้อนตามไปด้วย ดังเช่น

ปัญหาเด็กวัยรุ่นวันเรียนใจแตก แทนที่จะใส่ใจสนใจในการศึกษาเล่าเรียน พากเพียรหาความรู้ หาประสบการณ์ หาความชำนาญในวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนสติปัญญาและความสามารถ ไว้ประกอบสัมมาอาชีวะในวัยทำงาน เพื่อความเจริญ เพื่อความมั่นคงในชีวิต กลับไปหลงติดอยู่ในแหล่งบันเทิงเริงรมย์ หมกมุ่นในกิเลสกามและพัสดุกามทั้งหลาย หลงติดอยู่กับความฟุ้งเฟ้อ และแฟชั่นบ้าๆ บอๆ จึงทำให้เสียการเรียน เสียอนาคตไปมากต่อมากอยู่ในทุกวันนี้ ปัญหาเหล่านี้ย่อมทำให้กำลังบุคคลากรของชาติมีคุณภาพต่ำ และจะทับทวีมากยิ่งขึ้น กลายเป็นปัญหาสังคม ของประเทศชาติ ที่ใหญ่โตต่อไปในกาลข้างหน้า

ปัญหายาเสพติดมึนเมา เป็นที่ตั้งแห่งความประมาท นับตั้งแต่บุหรี่ สุรายาเมา ยาบ้า เฮโรอีน และอื่นๆ อีกมาก ที่เต็มไปด้วยผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้เสพ อันเป็นปัญหาบั่นทอนสุขภาพกาย สุขภาพจิต ของผู้เสพและผู้ติดสิ่งเสพติดเหล่านี้ ให้กลายเป็นคนไร้สมรรถภาพ ไม่มีคุณภาพ ในการประกอบกิจการงานให้เจริญก้าวหน้าได้ นี่ก็ยิ่งเป็นปัญหาหนักและยิ่งใหญ่ในสังคม จนแก้ไขได้ยากขึ้นทุกที และกลายเป็นภาระหนักของสังคม นับตั้งแต่สังคมย่อยภายในครอบครัว ถึงสังคมใหญ่ คือ ประเทศชาติ ที่น่ากลัวที่สุด เพราะประชาชนผู้หลงผิดทั้งเด็กและผู้ใหญ่เหล่านั้น ได้กลายเป็นคนขี้ยา ขี้บุหรี่ ขี้เหล้า กันเพิ่มมากขึ้นๆ จะเหลือคนดีๆ มีคุณภาพ คือ ที่จะมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดีๆ กอปรด้วยความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม น้อยลงทุกทีๆ การผลิตและการค้ายาเสพติดมึนเมาให้โทษและเป็นที่ตั้งแห่งความประมาททุกชนิด จึงเป็นการจงใจฆ่าผู้อื่นอย่างเลือดเย็นและเหี้ยมโหดที่สุด ดังที่อาตมภาพก็ได้เคยกล่าวในรายการปาฐกถาธรรมนี้ มาหลายครั้งแล้ว

ปัญหาใหญ่ในสังคมอีกปัญหาหนึ่ง คือ เรื่องการพนัน ดังมีพาดหัวข่าวในไทยโพสต์ X – Cite เมื่อเร็วๆ นี้ว่า “ผีพนันสิงวัยเรียน เฮโลได้เสีย ยูโร ๒๐๐๐” มีเนื้อข่าวตอนหนึ่งว่า “เอแบค/ศูนย์วิจัยกสิกรไทย สังคมมีปัญหานักเรียน -นักศึกษา มากกว่าครึ่งละลายเงินกับพนันบอล ร้อยละ ๔๐ ยังลุ้นให้รัฐอนุญาตเปิดโต๊ะบอลถูกกฎหมาย ด้านศูนย์วิจัยกสิกรไทย เชื่อเงินสะพัด ยูโร ๒๐๐๐ ไม่ต่ำกว่า ๒ หมื่นล้านบาท ผีพนันส่วนใหญ่ เป็นเด็กวัยรุ่นวัยเรียน”

สำหรับวิจัยเอแบคโพล มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ รายงานผลการสำรวจภาคสนาม เรื่องพฤติกรรมการเล่นทายพนันฟุตบอล ในกลุ่มนักเรียน- นักศึกษา เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน โดยสุ่มตัวอย่างจากสถาบันการศึกษา ๒๖ แห่ง ทั้งของรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร เป็นเพศชายร้อยละ ๕๖.๔ และเพศหญิงร้อยละ ๔๓.๖

การสำรวจพบว่า นักเรียน - นักศึกษามากกว่าครึ่ง คือ ร้อยละ ๕๑.๕ ตอบว่า เคยเล่นทายพนันบอล”

พล.ต.ท.วรรณรัตน์ คชรักษ์ ผบช.น. ได้กล่าวกับหนังสือพิมพ์ข่าวสด (๑๑ มิถุนายน นี้ หน้า ๒) ถึงปัญหาอาชญากรรมทั่วๆ ไปหลังการแข่งขันฟุตบอลรายใหญ่ ๆ อีกว่า “ที่ผ่านมาเมื่อมีการแข่งขันฟุตบอลรายการใหญ่ๆ จากสถิติพบว่า คดียักยอกทรัพย์ ฉ้อโกงทรัพย์ ปล้น – ชิงทรัพย์ ฆาตกรรม หรือฆ่าตัวตาย ส่วนใหญ่ล้วนแต่เป็นผลพวงมาจากการเล่นพนันฟุตบอลเกือบทั้งหมด การจับกุมแม้จะลำบากแต่เราก็นิ่งเฉยไม่ได้ เราต้องยับยั้ง หรือทำให้ปัญหาเกิดขึ้นน้อยลง”

เพียงได้ฟังข่าวนี้ อ่านแล้วก็น่าสลดหดหู่ใจแทนพ่อแม่ของเด็กในวัยเรียน ที่หลงติดอยู่กับอบายมุข. คือ การพนันเหล่านี้ เงินทองที่พ่อแม่สู้อุตส่าห์หามาได้ เพื่อส่งเสียให้ลูกรัก ได้ใช้ในการศึกษาเล่าเรียน พากเพียรหาความรู้ กลับถูกนำมาใช้ในเรื่องไร้สาระอย่างนี้กันหมด ย่อมเป็นที่ทราบกันดีว่า การพนันนั้น เมื่อใครลองว่า ได้ก้าวเข้าไปสู่วงการพนันแล้ว จะค่อย ๆ ติด จากน้อยไปหามาก ทำให้เสียเวลาในการทำมาหากิน หรือเสียเวลาในการศึกษาเล่าเรียน และเสียเวลาในการพักผ่อน แล้วก็ยังเสียเงิน – เสียทอง บางรายก็ถึงกับหมดเนื้อหมดตัวกันมามากต่อมากแล้ว เมื่อผีพนันเข้าสิงจิตใจแล้ว ก็จะเกิดผลร้ายยิ่งกว่าไฟไหม้บ้านเสียอีก เพราะแม้ไฟไหม้บ้านเป็นจุณไป ก็ยังจะพอมีที่ดินเหลืออยู่ แต่ถ้าผีพนันเข้าสิง แม้ที่ดินก็ไม่เหลือ นี่ยังมีข่าวอีกว่า มีผู้ที่ประสงค์จะผลักดันให้มีแหล่งการพนันอย่างถูกกฎหมายในประเทศอีก นี้ยิ่งจะฉิบหายใหญ่ ในอดีตเคยให้เปิดแหล่งกาสิโนอย่างถูกกฎหมาย เพื่อหารายได้เข้ารัฐบาล แม้นั่นก็เป็นการนำผู้คนให้ไปหลงการพนันเหมือนแมลงเม่าบินเข้ากองไฟ ทำนองเดียวกันกับการผลิต และการค้ายาเสพติดนั้นแหละ เพราะเมื่อมีแหล่งการพนันเกิดขึ้นย่อมเป็นทางให้มีผู้ติดการพนัน หันไปประกอบอาชีพทุจริตอีกมากมายหลายอย่าง และก็เคยมีตัวอย่างในอดีตมามากแล้วว่า ผู้เคยมีฐานะดี หรือนายห้างใหญ่ๆ กลายเป็นผู้สิ้นเนื้อประดาตัว แล้วก็ฆ่าตัวตายกันหลายรายมาแล้ว ยังจำกันไม่ได้หรือ ?

อีกปัญหาหนึ่ง ที่ได้ยินได้ฟังข่าวกันมาทุกยุคทุกสมัย คือ การฉ้อราษฎร์บังหลวง หรือปัญหาการคอร์รัปชั่น ที่ผู้หลงผิด หลงติดอยู่ในลาภ ยศ สักการะ สรรเสริญ และหลงติดอยู่ในสามิสสุข พากันตะเกียกตะกายแสวงหาอำนาจ และใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม เพื่อกอบโกยผลประโยชน์มาสู่ตนและพวกพ้อง ด้วยวิธีการอันไม่ชอบธรรม เช่น ด้วยวิธีการฉ้อโกง เอารัดเอาเปรียบ ข่มขู่หรือทำลายล้างผู้อื่นหรือคู่แข่งขันให้พินาศไป เป็นต้น ดังเช่นมีข่าวการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกต่างๆ มีการใช้กลโกงการเลือกตั้งมากมายหลายวิธี ดังปรากฏตัวอย่างหัวข้อข่าวหนังสือพิมพ์มติชนประจำวันที่ ๕ มิถุนายน นี้ หน้า ๑๕ ว่า (บางท้องที่) “หาเสียงเลือก อบต. แจกสะบัด เหล้าเถื่อน - ยาบ้า” นี่เป็นเรื่องของคนอยากมีอำนาจ เมื่อประชาชนคนเลือกตั้งเมาเสียแล้ว ก็เลือกได้แต่คนเมาๆ ให้เข้ามาทำหน้าที่แทนตน อย่างนี้บ้านเมืองจะเหลืออะไร ผู้ได้

รับการเลือกตั้งเข้ามาโดยวิธีทุจริตอย่างนี้ พอได้รับเลือกตั้งเข้ามามีอำนาจก็เมาอำนาจ แล้วก็ใช้อำนาจในทางผิด ๆ กอบโกยผลประโยชน์เพื่อถอนทุนต่อไปอีก แต่แล้วทั้งผู้เลือกตั้ง และผู้ได้รับเลือกตั้งนั้นแหละ ต่างก็หาความสุขที่แท้จริง คือ ที่เที่ยงแท้ถาวรจากกรรมอันชั่วช้านั้นไม่ได้ แถมยังจะได้รับผลจากกรรมชั่วนั้น เป็นความเสื่อม หรือเป็นโทษ เป็นความทุกข์เดือดร้อนในชีวิตต่อๆ ไป อีกมากได้ ดังมีตัวอย่างให้รู้เห็นกันอยู่มากแล้ว แต่ก็ไม่เข็ดกันสักที เพราะความเป็นพาลปัญญาโฉดเขลา จึงต้องได้รับโทษเป็นความทุกข์เดือดร้อนในภายหลัง โทษของความเมาอำนาจ หรือหลงอำนาจนั้น เป็นเหมือนดังคำพังเพยโบราณ ที่กล่าวไว้ว่า

"ช้างเอยช้างพลาย ร่างกายกำยำล่ำสัน ได้กินไผ่ใบดกคึกตกมัน ทำดุดันมั่นหมายว่ากายโต มนุษย์ตัวน้อยหนักหนายังสามารถ ทำบ่วงบาศก์คล้องติดเพราะฤทธิ์โง่ อย่าถือดีว่าเป็นช้างทำวางโต จะยืนโซ่ติดปลอกไม่ออกเอย"

นี่แหละท่านผู้ฟัง โบราณท่านจึงว่า "ทางไปสวรรค์รก - ทางไปนรกเตียน" สำหรับคนพาลปัญญาโฉดเขลาไงล่ะ เพราะฉะนั้น สาธุชนทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจงพิจารณาเห็นบุญกุศลคุณความดีโดยความเป็น "ความดี" ตามที่เป็นจริง อันควรดำเนิน และจงพิจารณาเห็น บาปอกุศลหรือความชั่ว โดยความเป็น "ความชั่ว" ตามที่เป็นจริง อันควรงดเว้น ด้วยปัญญาอันเห็นชอบเถิด แล้วท่านจะสามารถดำเนินชีวิตไปสู่ความเจริญและสันติสุขแต่ถ่ายเดียว

ก่อนจบรายการในวันนี้ ขอเจริญพรว่า ผู้สนใจจะได้เทปบันทึกรายการปาฐกถาธรรมนี้ และรายการก่อนๆ. ติดต่อขอทราบรายละเอียดและขอรับได้ที่ประชาสัมพันธ์ วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ๗๐๑๓๐ หมายเลขโทรศัพท์ (๐๓๒) ๒๕๓–๓๕๒ , ๒๕๔–๖๕๐ ,๒๔๕–๒๑๒ และ/หรือ ๒๔๕–๒๑๓ (กด) ต่อ ๒๒๐

ผู้สนใจเข้าศึกษาและปฏิบัติภาวนาตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ที่หลวงพ่อวัดปากน้ำ พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) เคยปฏิบัติและได้สั่งสอนถ่ายทอดสืบต่อกันมา ก็ขอเชิญเข้ารับการอบรมได้ทุกวันอาทิตย์ วันละ ๒ รอบ รอบเช้า เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๑.๐๐ น. และรอบบ่าย เวลา ๑๓.๐๐ น. ผู้ที่อยู่ในกรุงเทพฯ มีรถจอดรอรับ – ส่ง อยู่ที่ปากทางเข้าวัดสระเกศ (วัดภูเขาทอง) ทุกเช้าวันอาทิตย์ เวลา ๐๗.๐๐ น. ไปปฏิบัติธรรมที่วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม นอกจากนี้ยังมีการแสดงนิทรรศการพระบรมสารีริกธาตุ และพระพุทธรูปที่สำคัญและที่หาชมได้ยาก ให้ท่านได้นมัสการบูชาพระรัตนตรัย เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตของท่านอีกด้วย

ขอความสุขสวัสดี จงมีแก่ท่านผู้ฟังทุกท่าน เจริญพร